

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

ی. و. ستالین
ژباړه: فرهاد ویاړ
(پنځمه برخه)

د دیالکتیک ماتریالیزم او تاریخي ماتریالیزم په اړه

نو د دې لپاره چې د پرولتاریا گوند په سیاست کې خطا ونکړي او د تشو وچو قیرتنو په برخلیک اخته نشي نباید خپل فعالیت د «انسانی عقل» پر جامدو «پرنسیپونو» ودروي، بلکې باید د ټولني د مادي حیات ځانگړو شرایطو باندې چې ټولنیزه قطعي ځواک دی، ډډه ووهي. د دې گوند د کار بنسټ نباید د «سترو مخورو» کسانو د ستاینې وړ تمایلاتو باندې ودریدلی وي، بلکې باید د ټولني د مادي ژوند د تکامل پر واقعي اړتیا ولاړ وي. د اتویستانو، نارډنیکانو، انارشیسټانو او اس اریانو د سقوط یو لامل دا دی چې دوی د ټولني په تکامل او پراختیا کې د مادي حیات د شرایطو لومړی درجی رول نه منلو او په ایډه الیزم کې دوی پر ځای چې خپل عملي فعالیت د ټولني د مادي ژوندانه د تکامل پر غوښتنو ودروي د خپلو فعالیتونو بنسټ یې له دې غوښتنو پرته او د دې غوښتنو په خلاف کاروه، یعنی دا چې د کار مدار یې له «خیالي نقشو» او «هر اړخیزه طرحونو» څخه عبارت و، کوم چې د ټولني د حقيقي ژوند څخه لیرې بریښي.

د مارکسیزم – لنینیزم ځواکمنتیا او حیاتي قوه په دې کې ده چې هیڅکله د ټولني له حقيقي ژوند څخه نه لیرې کيږي، په خپل عملي فعالیت کې یوازې د ټولني د مادي ژوند د تکامل او پراختیا په مقتضیاتو ډډه ووهي.

له هغه څه چې مارکس ویلي دي نباید داسې نتیجه واخلو چې ټولنیزې ایدې او تیوریکانې، نظریات او سیاسي سازمانونه د ټولني په ژوندانه کې کوم اهمیت نلري او د ټولني د مادي حیات پر شرایطو او تکامل باندې کوم متقابل اثر نکوي. دلته د نظریاتو او تیوریکانو او ټولنیزو افکارو او سیاسي سازمانونو د منشا په اړه، د هغوی د پیدایښت په اړه او په دې اړه چې د ټولني معنوي حیات د هغې د مادي شرایطو انعکاس دی، وغږیږو. خو د تاریخي ماتریالیزم مکتب نه یوازې دا چې په تاریخ کې د دې نظریاتو او تیوریکانو او ټولنیزو افکارو او سیاسي سازمانونو د رول له «اهمیت» څخه منکر نه دی، بلکې په ټولنیز ژوندانه او د ټولني په تاریخ کې د هغو پر جدي رول او اهمیت ټینگار کوي.

ټولنیزې ایدې او تیوریکانې بیلابیل ډولونه لري. داسې زړې ایدې او تیوریکانې شته چې عمر یې پای ته رسیدلی او د ټولني د تري تم کیدونکو ایدو او تیوریکانو ته یې د خدمت ملا ترلی ده. د دوی اهمیت په دې کې دی چې د ټولني

د تکامل او پرمختګ خنډ کيږي. داسې نوی او پرمختللي ایدې او تیوري ګانې هم شته چې د ټولني د مخکېني ځواکونو د ګټو لپاره خدمت کوي. د هغوی اهمیت په دې کې دی چې د ټولني پراختیا او تکامل او پرمختګ آسانوي او څومره چې د ټولني د مادي حیات غوښتنې په خیرتیا او سمه توګه منعکس کړي په هماغه اندازه اهمیت پیدا کوي. نوې ټولنیزې ایدې او تیوري ګانې یوازې وروسته له هغې رامنځته کيږي چې ټولنه د پراختیا او د ټولني د مادي ژوندانه تکامل د نویو مسئلو سره مخامخ شي. خو کله چې دا تیوريګانې او ټولنیزې ایدې رامنځته شي په هغه جدي ځواک اوږي چې د ټولو هغو نوډو چارو حل آسانوي چې د مادي ژوندانه تکامل یې ورته مخې ته رډي او د ټولني پرمختګ لا آسانوي. همدلته دی چې د نویو ایدو او تیوري ګانو او نظراتو او د سیاسي سازمانونو د سنبالونکي، چمتو کونکي او تبدیلونکي رول، ټول اهمیت دقیقاً راڅرګندېږي. که د ټولني نوې ایدې او تیوري ګانې رامنځته کيږي حقیقت دا دی چې ټولنه هغې ته اړتیا لري او د هغوی له سنبالونکي، چمتو کونکي او تبدیلونکي رول پرته د ټولو هغو بیړني او اړینو مسایلو حل چې د ټولني د مادي ژوند تکامل رامنځته کړي دی ناشوني او ناممکن دی. هغه نوې ټولنیزې ایدې او تیوري ګانې چې د ټولني د مادي حیات د تکامل له حاصل شویو مسایلو څخه رامنځته کيږي، خپله لاره پرانیزي او د ولسونو په واک کې ایښودل کيږي او هغوی مجهزوي او د ټولني د نابودیونکو ځواکونو پر ضد یې متحدوي او په دې ډول د ټولني د ورسته ځواکونو چې د ټولني د مادي حیات د تکامل او پراختیا خنډ ګرځي، د نابودیدني بهیر د آسانه کولو وسایل برابروي.

په دې ډول ټولنیزې ایدې او تیوري ګانې او سیاسي سازمانونه چې د ټولني د مادي ژوند د تکامل د اړینو مسایلو او د ټولنیز معیشتي شرایطو ثمره ده په خپل وار د ټولني پر معیشتي شرایطو او د هغې پر مادي ژوند، اغیزه کوي او د ټولني د مادي ژوند د اړینو مسئلو د حل لپاره لازم شرایط برابروي او د هغې د بعدی تکامل امکانات ممکنوي. له همدې امله مارکس وایي:

«تیوري همدا چې په ولسونو کې نفوذ وکړي په خپله په یو مادي ځواک بدلېږي.» (ک. مارکس، د آثارو غورچاڼ، لومړی ټوک، ۴۰۶ مخ، روسي چاپ).

نو، د دې لپاره چې د پرولتاریا ګوند وکړای شي د ټولني د مادي ژوندانه په شرایطو باندې اغیزه وکړي او د ټولني تکامل او رغاونه ګرځندی کړي، بنایي په هغه ټولنیزې ایدې او تیوري ډډه ووهي چې په ښکاره توګه د ټولني د مادي حیات د تکامل د اړتیاو ښکارندوی وي او وکړای شي د ولسونو پراخه پراګني وهڅوي، مجهز یې کړي او هغوی د پرولتاریا په هغه ستر لښکر کې متشکل کړي چې د ارتجاعي ځواکونو د ځپلو لپاره او په ورته وخت کې د ټولني مخکېني ځواکونو ته د لارې پرانیستلو لپاره چمتو دی.

د «اکونومیستانو» او منشویکانو د سقوط یو علت دا و چې هغوی د مخکېني تیوري او پرمختللي ایدې د هڅونکي، سمبالونکي او تبدیلونکي رول څخه بی خبره وو او د عامیانه افواهي ماتریالیزم مجذوب شوي وو او له همدې امله د دې عواملو رول یې تقریباً صفر ته رسولی و او ګوند یې پختیا او رکود باندی محکومو.

د مارکسیزم - لنینیزم د ځواکمنتیا او ژوندتیا لامل په دې کې دی چې پر هغه پرمختللي تیوري تکیه کوي چې د ټولني د مادي حیات د تکامل او پراختیا غوښتنې په سمه توګه منعکسوي او تیوري بشپړې وړتیا ته رسوي او دا خپل فرض ګڼي چې د دې تیوري د سمبالونکي، تجهیزاتونکي او بدلونکي ځواک څخه په مکمله توګه کار واخلي. تاریخي ماتریالیزم د ټولنیز ژوندانه او د ټولني د شعور تر منځ اړیکه، د مادي ژوندانه د تکامل د شرایطو او د ټولني د معنوي حیات د تکامل تر منځ اړیکه په دې توګه حلوي.